

Vaşinqton sənədləri Cənubi Qafqazda yeni iqtisadi imkanlar yaradacaq

Avqustun 8-də Ağ Evdə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və ABŞ Prezidenti Donald Trampın apardıqları danışıqlar ölkələrimiz arasında siyasi və iqtisadi münasibətlərin yenidən yüksək səviyyəyə qaldırılması üçün geniş imkanlar açır. Bəs niyə yenidən? Bu sualın cavabı məlumdur.

C.Bayden administrasiyası dövründə ABŞ ilə Azərbaycan arasında münasibətlər, yumşaq desək, birincinin günahı üzündən sərin olub. Bu sərinlik yalnız D.Tramp ABŞ-nin prezidenti seçildikdən sonra istiləşməyə başlayıb. Okeanın o tayında anlayıblar ki, Cənubi Qafqazda lider dövlət Azərbaycandır və regionda maraqların təmin olunması üçün ölkəmizlə əməkdaşlıq edilməsi vacibdir. Bu baxımdan Prezident İlham Əliyevin Vaşinqtonda apardığı danışıqlar və ABŞ lideri D.Trampın yeni siyasi və iqtisadi münasibətlərin qurulması barədə əldə olunan razılaşmalar iki ölkə arasında bütün strateji sahələri əhatə edən əlaqələrin yaranmasında yeni dövrün başlanmasından xəbər verir.

Həm də təkcə iki ölkə arasında yox. İqtisadi islahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzinin operatoru olduğu "Azexport" portalının rəhbəri Ayxan Qədəşov deyir ki, Azərbaycan və Ermənistan arasında ABŞ dövlət başçısının iştirakı ilə sülh müqaviləsinin paraflanması regionun siyasi mənzərəsini dəyişməklə yanaşı, həm də ixracatçılarımız üçün yeni imkanlar yaradır: "Artıq bir neçə ildir çalışırıq ki, "Azexport" portalının imkanlarından faydalanaraq Azərbaycan məhsullarını ən qısa zamanda və ən aşağı logistik xərcə dünya bazarlarına çıxış imkanları ilə təmin edək. Bu yeni geosiyasi reallıq isə məhz buna xidmət edəcək. Naxçıvanın Azərbaycanın əsas ərazisi ilə birbaşa quru yolu vasitəsilə birləşməsi Azərbaycan istehsalçıları üçün Türkiyə limanlarına çıxışı sürətləndirəcək ki, bu da öz növbəsində Avropa və Amerika bazarlarına daşınma müddətini əhəmiyyətli dərəcədə azaldacaq".

Portalın rəhbəri bildirib ki, "Amazon", "Etsy" və digər global platformalarda elektron ticarətlə məşğul olan şirkətlər üçün logistik imkanların genişlənməsi təkcə qiymət üstünlüyü deyil, həm də ticarətdə zaman baxımından yeni imkanlar yaradır: "Azərbaycanın xüsusilə ərzaq məhsulları dünya bazarında təbii, keyfiyyətli və dadlı olması ilə seçilir. Həmçinin bu kateqoriyadan olan məhsullar əsasən məhdud istifadə müddəti ilə seçildiyindən ixracında zəruri tələblər daha sərt şəkildə nəzarətdə saxlanılır. Belə olan halda logistika imkanlarının daha ölçətan olması malların ixrac bazarında rəqabət imkanlarını genişləndirməklə yanaşı, ixracı da stimullaşdırır. Məhdud istifadə müddəti olan məhsulların, məsələn, qida, çiçək və dərmanların artıq daha qısa müddətdə və keyfiyyət itkisi olma-

dan ABŞ və Avropa bazarlarına çatdırılma imkanı olacaq".

Portal rəhbəri onu da əlavə edib ki, yeni imkanlar Azərbaycan məhsullarına Amerika və Avropa bazarlarında daha möhkəm mövqe tutmağa yardım etmiş olacaq: "ABŞ-yə ixracımızda artıq mühüm paya sahib olan ərzaq məhsulları (cəm, mürəbbə, meyvə jelesi, meyvə püreləri), aqrar kimyəvi məhsullar (azot gübrələri), sənaye xammalı (ferrosilisiyum örentiləri, ilkin polimerlər), eləcə də alüminium vərəqlər və konstruksiya qurğuları bu yeni dəhliz sayəsində daha ucuz, daha sürətli və daha rəqabətədavamlı şəkildə bazara çıxacaq. Bununla yanaşı, "OTS Made" brendinin inkişafı və Türk Dövlətləri Təşkilatı çərçivəsində birgə istehsal-ixrac təşəbbüslərinin genişlənməsi də yeni mərhələyə qədəm qoyur. Türk dövlətlərində istehsal olunan məhsullar artıq bu imkanlardan istifadə etməklə dünya bazarlarına daha sürətli və ucuz çıxış əldə edəcək. Bu həm regional ticarət əlaqələrini möhkəmləndirəcək, həm də ixracatçıları rəqabət üstünlüyü ilə təmin edəcək. Ən önəmlisi isə odur ki, formalaşan bu yeni logistika reallığı Azərbaycanı global e-ticarət platformaları üçün strateji əhəmiyyətli mərkəzə çevirir. ABŞ və Avropa bazarlarına daşınma vaxtının azalması, Türkiyə limanlarına sürətli çıxış və həm Şərq, həm Qərb bazarlarına eyni dərəcədə yaxın mövqeyimiz "Amazon", "eBay", "Alibaba" kimi nəhəng platformalar üçün ölkəmizi potensial regional logistika mərkəzinə çevirə bilər. Bu şirkətlər üçün Azərbaycanda anbar və paylama mərkəzləri qurmaq həm xərcləri azaldar, həm də Yaxın Şərq, Mərkəzi Asiya və Avropa bazarlarına eyni nöqtədən xidmət göstərmək imkanı yaradar. Belə bir mərkəz həm Azərbaycan istehsalçılarının məhsullarını daha asan ixrac etməsinə, həm də ölkəyə xarici investisiyaların artmasına xidmət edəcək".

Ayxan Qədəşov sonda onu da vurğulayıb ki, ABŞ ilə imzalanan strateji tərəfdaşlıq sənədində rəqəmsallaşma və süni intellektin inkişafı da prioritet istiqamət kimi müəyyən olunub: "Bu da öz növbəsində elektron ticarətdə innovativ həllərin tətbiqini sürətləndirəcək, Azərbaycan şirkətlərinin global bazarlarda mövqeyini gücləndirəcək. İnvestisiyaların, yeni texnologiyaların və kənd təsərrüfatında müasir aqro texnologiyaların ölkəmizə gətirilməsi həm istehsal həcmi, həm də ixrac keyfiyyətini artıracaq. Formalaşan yeni reallıq təkcə sülhün deyil, eyni zamanda davamlı iqtisadi inkişafın, rəqabətədavamlı ixracın və global elektron ticarət imkanlarının zəmanətçisi ola bilər. Rəhbər olduğum "Azexport" olaraq biz bu imkanların maksimum dərəcədə reallaşması üçün bütün ixracatçılarımızla birlikdə daha aktiv, daha hədəfli fəaliyyət göstərəcəyik".

Rüstəm KAMAL,
"Azərbaycan"